

1. Burunları sızlatan, dayanılması her geçen gün biraz daha zorlaşan çöp kokusu gittikçe şiddetini artırıyordu. Her bir binanın önünde, küçük bir tepeyi andıran çöp birikintileri, mahalleye gözdağı veriyordu... Öyle ki hemen hemen her evden belediyeye şikâyet telefonları yağmış, ancak bir türlü istenilen cevap alınamamıştı. Zehra da belediyeye şikâyet telefonu açan bu ailelerden birinin kızıydı. Zehra; "Ben ne yapmamız gerektiğini biliyorum. Sosyal Bilgiler dersinde öğrenmiştik." dedi.

Buna göre Zehra'nın sorunun çözümüne yönelik aşağıdakilerden hangisini yapması beklenir?

- A) Yapılan ilk belediye başkanlığı seçimlerinde oy vermez.
- B) Belediyeyi Kaymakamlığa telefon açarak şikâyet eder.
- C) Muhtarlığa başvurarak çöpün mahallelilerce kaldırılmasını sağlar.
- D) Dilekçe ile şikâyet başvurusu yapılmasını sağlar.

2. Arizona'daki Kaibab adı verilen bir ceylan türü: "Bir zamanlar dengeli bir yaşam içinde iken oradaki halk bu ceylanları kurtlar ve sırtlanlardan koruyalım diyerek, çevredeki kurt ve sırtlanların tümünü öldürmüşler. Ceylanlar büyük bir hızla çoğalmaya başlamış ve sayıları o kadar artmış ki kendilerine o çevrede yiyecek yetmemeye başlamış. Tek tek kurt ve sırtlanların öldüreceği ceylandan çok daha fazlası, açlıktan sürüler halinde ölmüş. Ayrıca o çevredeki bitki örtüsü aç ceylanların her şeye saldırmamasından büyük zarar görmüş."

Bu metinden hareketle,

- I. Olaylar geniş bir etkiye sahiptir.
- II. Olayların tek bir sonucu vardır.
- III. Olaylarda çok boyutluluk söz konusudur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Eskiden evimizin hemen altında çiçekçi dükkânımız vardı. Müşterimiz fazla yoktu. Babam işlerimiz iyi olmayınca şu anki mahalleye taşındı. Daha sonra hemen dükkânımızın karşısına hastane yapıldı. Zamanla işlerimiz iyice çoğaldı. Hatta dükkânımızı büyütüp yeni işçiler aldık. Ayrıca market, kafe, lokanta vb. işyerleri de açılarak müdahaleye daha fazla esnaf geldi.

Buna göre hastane ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hastanenin açılışının çevresine etkisi yoktur.
- B) Hastane açılışının çok yönlü sonucu olmuştur.
- C) Farklı insanlar farklı şekilde etkilenmiştir.
- D) Bir olayın sonucu başka bir olayı etkilemiştir

4. Bir olayın birden fazla nedeni ve sonucu olabilir. Ortaya çıkan olay ya da durum çok sayıda kişiyi çeşitli şekillerde etkileyebilir. Buna bir olayın çok boyutluluğu adı verilir.

Buna göre;

- I. Savaş
- II. Deprem
- III. Yangın

Verilen durumlardan hangileri çok boyutlu bir olay olarak değerlendirilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

5. Mahallemize yeni bir okul yapıldığında;

- Yeni market açılabilir,
- Üst geçit ve alt geçit yapılır,
- Mahallenin nüfusu artabilir,
- Öğrenciler için kırtasiye açılabilir,
- Mahalleye yeni insanlar taşınabilir.

verilenlere göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Yeni bir okulun yapılması mahallemizi sadece ekonomik açıdan geliştirir.
- B) Olaylar çok boyutlu olabilir ve insanların hayatının farklı açılardan etkiler.
- C) Mahallemizin trafiğini olumsuz etkiler ve kazalara sebep olur.
- D) Mahallemizdeki insan sayısı artacağından konut sıkıntısı yaşanır.

6. Tanım:

Aynı toprak üzerinde yaşayan ve aynı devlete vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişilere vatandaş adı verilir. Vatandaşın bağlı olduğu devlete karşı sorumlulukları olduğu gibi devletin de vatandaşlara sağladığı haklar vardır. Haklarının ve sorumluluklarını bilen ve bunlara göre hareket eden kişiler etkin birer vatandaşdır.

Olay:

25 Ocak 2020 tarihinde Elazığ'da meydana gelen 6.8 şiddetindeki deprem, birçok vatandaşımızın kış ayında evsiz kalmasına sebep olmuştur. Olayı televizyondan öğrenen bir sanatçı sosyal medyadaki etkinliğini de kullanarak yaptığı yardım çağrısıyla battaniye, sağlık, gıda malzemeleri, temizlik malzemeleri, çadırlar toplanmasını sağlamış ve kısa sürede deprem bölgesindeki insanlarımızın ihtiyaçları karşılamak için önemli bir adım atmıştır.

Tanım ve olay dikkate alındığında sanatçının davranışı ile ilgili hangisi doğrudur?

- A) Reklam yaparak tanınırlığını artırmıştır.
- B) Etkin bir vatandaş gibi davranarak topluma katkı sağlamıştır.
- C) Alışveriş yaparak ülke ekonomisine katkı sağlamıştır.
- D) Sanatçıların toplum yararına çalışmasını sağlamıştır.

7. Bir olayın birden fazla nedeni ve sonucu olabilir. Buna bir olayın çok boyutluluğu denir.

Verilen tanıma göre hangisi bir olayın çok boyutluluğuyla ilgilidir?

- A) Orman yangınının çıkması
- B) Uyurken rüya görmemiz
- C) Göz rengimizin kahverengi olması
- D) Tablet bilgisayar almamız

8. Bir olayın birçok nedeni ya da sonucu olabilir. Buna olayın çok boyutluluğu denir.

Hangisi çok boyutluluğa örnektir?

- A) Ali'nin derste konuşarak arkadaşlarını rahatsız etmesi.
- B) Ayşe'nin bebekleriyle evcilik oynaması
- C) Arda'nın bahçeye kiraz fidanı dikmesi
- D) Semih'in FB-GS derbisini izlemesi

9. Yaşanılan olayların birden fazla nedeni ve sonucu olabilir. Bu duruma olayların çok boyutluluğu denir.

Buna göre verilenlerden hangisi çok boyutlu bir olay olarak tanımlayamayız?

- A) Şehrimize ikinci bir alışveriş merkezinin açılması
- B) Mahallemizde yeni bir lisenin açılması
- C) Okulumuzun önünde bir trafik kazası yaşanması
- D) Ahmet'in ödevlerini bitirince müzik dinlemesi

10. Erdem sınava iyi hazırlanmıştı, ancak okula gelirken yağmurun yolu kayganlaştırması ve dikkatsizlik nedeniyle ufak bir trafik kazası yaptı, bu nedenle sınav günü okula geç kalmıştı. Ayşe ise kazadan dolayı yol kısa süreli kapandığı için işine geç kaldı. Olay yerine gelen trafik polisleri yolun hemen açılmasını sağladılar, böylece insanlar yollarına devam edebildiler.

Verilen metne göre aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Her olayın birden fazla sebebi ve sonucu olabilir.
- B) Olaylar her zaman herkesi aynı şekilde etkiler.
- C) Yaşanan olaylardan etkilenmeyen insanlar da olabilir.
- D) Yaşanan olaylar bazen de çok sayıda kişiyi etkileyebilir.

11. "Çin'de başlayıp dünyanın birçok ülkesine yayılan Koronavirüs salgını, farklı mesleklerdeki insanları farklı şekilde etkilemiştir. Doktor Ayşe Hanım salgın yüzünden çalışma saatlerinin arttığını ve çocuklarına yeteri kadar vakit ayıramadığını söylerken, maske üreten bir fabrikanın sahibi olan Ahmet Bey ise işlerinin açıldığını söylemiştir."

Buna göre salgının Ayşe Hanım ve Ahmet Bey'i farklı şekilde etkilemesi aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Olayların sebepleri
- B) Olayların çok boyutluluğu
- C) Olayların önemi
- D) Olayların sonuçları

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
D	B	A	D	B	B	A	A	D	A	B

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...

